

SOSIAALITIEDEET: TOINEN VAIHE: AINEISTOKOE (40 pistettä)
MALLIVASTAUKSET

KYSYMYS 1, yht. 6 pistettä	
a) hyvinvointitypologiat ja niiden ominaispiirteet (3 p)	
Jaottelu kolmeen järjestelmään: sosiaalidemokraattinen, liberaali ja konservatiivinen.	1 p (kaikki mainittu)
Jaottelu perustuu kolmeen hyvinvointia turvaavaan instituutioon: perhe, markkinat ja julkinen valta	0,5 p (kaikki mainittu)
Liberaali malli: tehokkuus, yksilön vastuu itsestä ja perheestä, vähäinen sosiaaliturva, etuuskien kohdentaminen ”ansaitseville”, vähäiset julkiset palvelut, yksityiset vakuutukset, tasa-arvo on mahdollisuuksien tasa-arvoa	0,5 p (vähintään kaksi mainittu)
Sosiaalidemokraattinen malli: universaalit etuudet, täystyöllisyyteen pyrkiminen, eriarvoisuuden tasoittaminen / epätasa-arvoisuuden aktiivinen vähentäminen, tukeminen kaikissa elämänvaiheissa, rahoitus verovaroin, tasa-arvoisuus on tasa-arvoisten mahdollisuuksien luomista, mutta samalla pyrkimyksenä yhtäläinen / tasa-arvoinen lopputulos	0,5 p (vähintään kaksi mainittu)
Konservatiivinen malli: etuudet sidottu työmarkkina-asemaan / malli on suoritusperustainen, työntekijäasemaan liittyvien erojen säilyttäminen, perheen vastuu hyvinvoinnista, valtio paikkaa tilannetta, kun perhe ei pysty huolehtimaan hyvinvoinnistaan / subsidiariteettiperiaate, vähäiset julkiset palvelut / hyvinvointipalvelut vakuutusjärjestelmän kautta, pystysuora tulonjako, kollektiivinen riskien jako ammattiryhmän sisällä	0,5 p (vähintään kaksi mainittu)
b) ginikerroin (1 p)	
Eriarvoisuuden mittari	0,25 p
Voi saada arvoja 0 ja 1 (tai 100) välillä	0,25 p
0 merkitsee täysin tasa-arvoisia tuloja, 1 tai 100 täysin eriarvoisia	0,5 p
c) pääoman lajit (1 p)	
Pääoman yleinen määritelmä: pääomalla tarkoitetaan resursseja / toiminnallisia voimavaroja	0,5 p
Vastauksessa mainitaan vähintään kaksi pääoman lajia taloudellisen pääoman lisäksi (<i>sosiaalinen, kulttuurinen, inhimillinen, tiedollinen, seksuaalinen/eroottinen, henkinen, eksperimentaalinen...</i>)	0,25 p
Pääomat ovat keskenään vaihdettavissa	0,25 p

d) universalismi hyvinvointivaltion periaatteena (1 p)	
Tässä yhteydessä universalismilla viitataan hyvinvointivaltion periaatteeseen, jossa / etuudet perustuvat kansalaisuuteen / on tarkoitettu kaikille / ”kaikki maksavat ja kaikki hyötyvät”	0,5 p
Universalismi on erityisesti sosiaalidemokraattisten / pohjoismaisten hyvinvointivaltioiden periaate	0,25 p
Universalistisissa hyvinvointivaltioissa pyritään aktiivisesti vähentämään epätasa-arvoa / pyritään tasa-arvoiseen lopputulokseen / ei pyritä ”pelkkään” mahdollisuuksien tasa-arvoon vaan aktuaaliseen tasa-arvoon.	0,25 p
KYSYMYS 2, yht. 17 p	
Luottamus ja tuloerot (6 p)	
Luottamus toisiin ihmisiin on korkeampaa niissä maissa, joissa tuloerot ovat matalammat / luottamus toisiin ihmisiin on matalampaa niissä maissa, joissa tuloerot ovat korkeammat	6 p
Luottamus ja hyvinvointivaltiotyyppi (11 p)	
Hyvinvointivaltiojärjestelmä selittää yleistynyttä luottamusta	2 p
Luottamus korkeinta sosiaalidemokraattisissa / pohjoismaisissa hyvinvointivaltioissa / maissa, joissa on universaalit etuudet	3 p
Luottamus toiseksi korkeinta liberaaleissa hyvinvointivaltioissa	3 p
Luottamus matalinta konservatiivisissa hyvinvointivaltioissa	3 p
KYSYMYS 3, yht. 17 p	
1. pääoman lajit (8,5 p)	
Pääomien epätasainen jakautuminen johtaa eriarvoisuuteen nykyisessä sote-järjestelmässä	3 p
Koulutus voidaan nähdä pääomana	3 p
Koulutus on vaihdettavissa taloudelliseen pääomaan, joka myös aiheuttaa eriarvoisuutta sote-järjestelmässä	2,5 p
2. universalismi hyvinvointivaltion periaatteena (8,5 p)	
Varhila on huolissaan universalismin periaatteen toteutumisesta nykyisessä sote-järjestelmässä	3 p
Terveydenhuolto on periaatteessa kaikkien saatavilla, mutta käytännössä terveyspalvelut ovat eriytyneet	3 p
Nykyinen järjestelmä hyödyttää Varhilan mukaan enemmän paremmassa kuin heikoimmassa asemassa olevia	2,5 p